

Den originale sprogudgave af denne side [\[sk\]](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

slovakisk

Swipe to change

Grundlæggende rettigheder

Slovakiet

Nationale domstole

Nationale menneskerettighedsinstitutioner

Ombudsmand

Specialiserede menneskerettighedsorganer

Andre

Nationale domstole

Zoznam súdov

Den retlige ramme for beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende friheder i Slovakiet er den slovakiske forfatning (lov nr. 460/1992, som ændret). Forfatningen er Slovakiets grundlov, og den har forrang for alle andre retsakter. Forfatningens kapitel 2 (artikel 11-54) indeholder bestemmelser om **den generelle beskyttelse af grundlæggende rettigheder og friheder**, dvs. grundlæggende menneskerettigheder og friheder (betegnes "borgerrettigheder" i internationale dokumenter), politiske rettigheder, nationale mindretals og etniske gruppers rettigheder, økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, retten til beskyttelse af miljø og kulturarv, retten til juridisk beskyttelse og andre former for beskyttelse. Alle i Slovakiet er sikret grundlæggende rettigheder og friheder uanset køn, race, hudfarve, modersmål, tro eller religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til en national eller etnisk gruppe, formueforhold, familie eller andre forhold. Ingen må lide skade, favoriseres eller stilles ringere end andre af ovennævnte grunde. Ingen personers rettigheder må krænkes, fordi sådanne personer udøver deres grundlæggende rettigheder og friheder (artikel 12, stk. 2 og 4, i Slovakiets forfatning). Udlændinge i Slovakiet har også ret til at hævde de grundlæggende menneskerettigheder og friheder, der er fastlagt i forfatningen, herunder retten til asyl (artikel 52, stk. 2, og artikel 53 i den slovakiske forfatning), medmindre sådanne rettigheder og friheder udtrykkeligt kun gives til slovakiske borgere. Betingelserne for og begrænsningerne i de grundlæggende rettigheder og friheder og omfanget af pligter i forbindelse med krig, fjendtligheder, særlige omstændigheder og nødsituationer er fastlagt i en forfatningslov om statens sikkerhed i forbindelse med krig, fjendtligheder, særlige omstændigheder og nødsituationer (lov nr. 227/2002).

I medfør af artikel 46 i den slovakiske forfatning **kan enhver person i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt i loven, forfægte sine rettigheder** ved en uafhængig og upartisk **domstol** eller – i situationer der er fastlagt i lovgivningen – over for en anden slovakisk myndighed. I praksis kan der være tale om en lang række forskellige menneskerettigheder, dvs. menneskerettigheder og grundlæggende friheder, som kan være fastlagt ved lov eller ej. Sådanne rettigheder og friheder kan omfatte borgerrettigheder, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder samt andre rettigheder, der er sikret i den slovakiske forfatning, andre forfatningslove, almindelige love eller anden lovgivning og i internationale traktater om menneskerettigheder og grundlæggende friheder (international menneskerettighedslovgivning), som Slovakiet er bundet af. Kompetencen til at undersøge afgørelser vedrørende grundlæggende rettigheder og friheder ligger hos domstolene.

Enhver person, der hævder, at **hans eller hendes rettigheder er blevet krænket af en afgørelse truffet af en offentlig myndighed**, kan anmode en domstol om at vurdere afgørelsen, medmindre andet er angivet i loven. Den slovakiske forfatning og andre relevante love sikrer **alle ret til erstatning for skader, som er forårsaget af en lovstridig afgørelse truffet af en domstol, et andet statsligt organ eller en offentlig myndighed, eller som er forårsaget af procedurefejl**. Detaljerne vedrørende dette er fastlagt i lov nr. 514/2003 om ansvar for skader forårsaget af udøvelse af offentlig myndighed og ændring af visse andre love. Denne lov regulerer statens ansvar for skader forårsaget af offentlige organer, der udøver offentlig myndighed, kommuners og højere territoriale enheders ansvar for skader forårsaget af lokale myndigheder i udøvelsen af deres beføjelser, proceduren for indledende retsmøder til behandling af erstatningskrav og retten til erstatning.

I overensstemmelse med ovennævnte artikel 46 i den slovakiske forfatning **sikrer** artikel 3 i Slovakiets civile retsplejelov **retten til, ved en domstol, at forfægte en rettighed, som er truet eller er blevet krænket**. Den civile retsplejelov fastlægger de procedurer, der skal følges af retten og parterne i civile retssager for at sikre **retfærdig beskyttelse af parternes rettigheder og legitime interesser** og sikre lovlidig adfærd, korrekt opfyldelse af forpligtelser og respekt for andres rettigheder. I civile retssager behandler og træffer domstolene afgørelse i tvister og andre søgsmål, de fuldbyrder afgørelser, som ikke er blevet fuldbyrdet frivilligt, og de sikrer, at fysiske og juridiske personers **rettigheder og lovfæstede interesser ikke krænkes**, samt at disse rettigheder ikke misbruges på bekostning af sådanne personer.

I overensstemmelse med artikel 7, stk. 1 og 2, i den civile retsplejelov behandler og afgør domstolene **tvister og andre søgsmål inden for civilret, arbejdsret, familieret, erhvervsret og økonomisk ret**, medmindre sådanne sager i henhold til loven behandles og afgøres af andre organer. I civile retssager vurderer domstolene også lovligheden af offentlige myndigheders afgørelser, foranstaltninger og interventioner og træffer afgørelse om, hvorvidt lokale myndigheders retlige foranstaltninger vedrørende lokale forhold er i overensstemmelse med loven. For så vidt angår gennemførelsen af statslige opgaver, vurderer domstolene, hvorvidt disse er i overensstemmelse med bekendtgørelser udstedt af regeringen, ministerierne og andre centrale statslige myndigheder, medmindre sådanne sager i henhold til loven behandles og afgøres af andre organer. Øvrige civile retssager behandles og afgøres kun af domstolene, så længe det ligger inden for lovens rammer.

Almindelige domstole i Slovakiet

Retslige anliggender i Slovakiet hører under de uafhængige og upartiske domstole og er på alle niveauer adskilt fra de statslige organers anliggender. Retssager ved domstolene er baseret på princippet om to instanser, hvorefter afgørelser truffet af domstole i første instans (distriktsdomstole) kan appelleres. Appeller, der udgør et egentligt retsmiddel, behandles af domstole i anden instans (regionale domstole).

Det almindelige domstolssystem i Slovakiet består af Højesteret, Den Særlige Straffedomstol, otte regionale domstole og 45 distriktsdomstole, der behandler alle sager, som ikke hører under forfatningsdomstolens kompetence, dvs. civil- og straffesager. Endvidere undersøger de almindelige domstole lovligheden af de statslige organers afgørelser og procedurer (forvaltningsret), hvis det fremgår af loven. Slovakiet har på nuværende tidspunkt ingen ved lov nedsatte militærdomstole.

Forvaltningsret

Undersøgelsen af lovligheden af offentlige myndigheders afgørelser og procedurer reguleres af bestemmelserne i del 5 af den civile retsplejelov (lov nr. 99/1963, som ændret).

Inden for forvaltningsretten undersøger domstolene – på grundlag af klager eller appeller – lovligheden af afgørelser truffet af og procedurer fulgt af offentlige myndigheder, lokalforvaltninger og myndigheder underlagt berørte lokalforvaltninger eller andre juridiske personer samt fysiske personer, såfremt disse ved lov er bemyndiget til at træffe afgørelse om fysiske og juridiske personers rettigheder og pligter inden for den offentlige forvaltning ("forvaltningsorganers afgørelser og procedurer"). "Forvaltningsmyndigheders afgørelser" dækker over afgørelser, som disse myndigheder træffer i forvaltningssager, og andre afgørelser, der fastslår, ændrer eller ophæver fysiske eller juridiske personers rettigheder og pligter, eller som berører fysiske eller juridiske personers rettigheder, lovfæstede interesser eller pligter direkte. "Forvaltningsmyndigheders procedurer" omfatter også sådanne myndigheders mangel på handling ("passivitet"). Domstole, der er involveret i forvaltningsret, træffer afgørelse om forslag om at pålægge offentlige myndigheder at forholde sig aktivt til fysiske og juridiske personers rettigheder og pligter inden for den offentlige forvaltning og træffe foranstaltninger til at håndhæve afgørelser i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt i artikel 250b og 250u. Domstole, der er involveret i forvaltningsret, skal sikre, at offentlige myndigheder ikke foretager lovstridige interventioner, og at afgørelser, der træffes af udenlandske forvaltningsorganer, håndhæves. I valgsager og sager vedrørende registrering af politiske partier og bevægelser, handler og træffer domstolene afgørelse i overensstemmelse med bestemmelserne i ovennævnte del 5 og en række særlige regler. Domstolene kan endvidere efter behov og i overensstemmelse med del 5 handle og træffe afgørelse, hvis dette er fastlagt i særlige bestemmelser, eller hvis internationale traktater, som Slovakiet er bundet af, foreskriver, at afgørelser truffet af offentlige myndigheder skal undersøges.

Eksempler på sådanne særlige sager er:

- handlinger eller afgørelser i relation til klager over forvaltningsorganers afgørelser eller procedurer
- handlinger eller afgørelser i relation til appeller mod forvaltningsorganers afgørelser, som endnu ikke er endelige
- sager, der anlægges som følge af offentlige myndigheders passivitet
- sager, der anlægges for at beskytte mod offentlige myndigheders lovstridige interventioner
- særlige sager (f.eks. valgsager).

De nærmere bestemmelser fremgår af artikel 244-250zg i den civile retsplejelov.

Domstolene har ikke kompetence til at ændre lovgivning, der er vedtaget af den udøvende magt (sekundær lovgivning). I medfør af artikel 144, stk. 2, i den slovakiske forfatning skal domstolene dog, hvis de mener, at en bestemt **lov**, dele deraf eller en bestemt bestemmelse deri, som vedrører den sag, der behandles, **udgør en overtrædelse af forfatningen, en forfatningslov, en "højerstående" international traktat** (i henhold til forfatningens artikel 7, stk. 5) **eller en anden lov, henlægge sagen og anlægge en sag ved forfatningsdomstolen** (i henhold til artikel 125, stk. 1). Den pågældende domstol er herefter bundet af den afgørelse, som træffes af forfatningsdomstolen. Anlæggelse af en sag ved forfatningsdomstolen fritager imidlertid ikke domstolen for pligten til at træffe afgørelse i sagen, som det er bestemt ved lov.

Forfatningsdomstolen i Slovakiet

Forfatningsdomstolen i Slovakiet

Hlavná 110

042 65 Košice 1

SLOVAKIET

Tlf.: +421 55 7207211

Fax: +421 55 6227639 (formanden)

E-mail: info@concourt.sk

Internet: <http://www.concourt.sk/>

Slovakiets forfatningsdomstol ("forfatningsdomstolen") blev oprettet ved Slovakiets forfatning, nr. 460/1992, som en uafhængig retsinstit til sikring af overensstemmelse med forfatningen. Dens beføjelser og kompetence er fastlagt i artikel 124-140 i Slovakiets forfatning, som ændret. Detaljerne omkring forfatningsdomstolens opbygning, den procedure, der skal følges ved domstolen, og dommernes status er fastlagt i lov nr. 38/1993, som ændret.

I medfør af artikel 79 i lov nr. 38/1993 har forfatningsdomstolens plenarforsamling godkendt domstolens forretningsorden, nr. 114/1993, som ændret, der mere detaljeret regulerer forfatningsdomstolens interne arbejdsprocedurer i forbindelse med forberedelse af retssager og afgørelser, spørgsmål vedrørende status for plenarforsamlingen, domstolens afdelinger, refererende dommere, domsmænd og andre, der arbejder ved forfatningsdomstolen, samt i forbindelse med disciplinærsager mod dommere.

Forfatningsdomstolen indleder en retssag på anmodning af:

- a) mindst en femtedel af medlemmerne af Slovakiets nationalråd
- b) Slovakiets præsident
- c) Slovakiets regering
- d) en domstol i forbindelse med en afgørelse
- e) generaladvokaten for Slovakiet
- f) ombudsmanden i sager vedrørende en lovs overensstemmelse med den lovgivning, der henvises til i artikel 125, stk. 1, hvis fortsatte håndhævelse kan udgøre en fare for de grundlæggende rettigheder og friheder eller menneskerettighederne og de grundlæggende rettigheder, der er knæsat i en international konvention, som Slovakiet har ratificeret, og som er offentliggjort som krævet i lovgivningen
- g) enhver person, hvis rettigheder behandles i overensstemmelse med artikel 127 og 127a i forfatningen.

Retssagen indledes den dag, hvor forfatningsdomstolen modtager anmodningen.

Artikel 127a i Slovakiets forfatning regulerer forholdene omkring "forfatningsretlige klager", der kan indgives af enkeltpersoner eller juridiske enheder ("klageren"), som hævder, at deres grundlæggende rettigheder og friheder er blevet krænket som følge af en endelig afgørelse, foranstaltning eller anden intervention, på nær i tilfælde hvor en anden domstol træffer afgørelse om beskyttelse af sådanne grundlæggende rettigheder og friheder.

Ud over de generelle oplysninger skal klagen indeholde oplysninger om:

- a) hvilke grundlæggende rettigheder eller friheder, der ifølge klageren er blevet krænket
- b) den endelige afgørelse, foranstaltning eller anden intervention, der har krænket grundlæggende rettigheder eller friheder
- c) den person, som klagen er rettet mod.

En kopi af den endelige afgørelse, det dokument, der beskriver foranstaltningen, eller dokumentation for anden intervention skal vedlægges klagen. Hvis klageren kræver rimelig økonomisk kompensation, skal vedkommende angive størrelsen på og begrundelsen for kravet. Parterne i retssagen er klageren og den part, som klagen er rettet mod. Indgivelse af en klage har ingen udsættende virkning.

Klageren kan foreslå, at forfatningsdomstolen træffer afgørelse om en midlertidig foranstaltning og udsætter håndhævelsen af den påklagede endelige afgørelse, foranstaltning eller anden intervention, hvis dette ikke er i strid med vigtige offentlige interesser, og hvis håndhævelse af den påklagede afgørelse ikke medfører større fare for klageren, end det ville have været tilfældet for andre personer i tilfælde af udsættelse af håndhævelsen. Navnlig pålægger forfatningsdomstolen det organ, som ifølge klageren har krænket dennes grundlæggende rettigheder eller friheder, midlertidigt at undlade at gennemføre den endelige afgørelse, foranstaltning eller anden intervention og pålægger tredjeparter midlertidigt at undlade at gøre brug af den tilladelse, de har fået som følge af den endelige afgørelse, foranstaltning eller anden intervention. Den midlertidige foranstaltning udløber senest på ikrafttrædelsesdagen for afgørelsen af hovedspørgsmålet, medmindre forfatningsdomstolen beslutter at bringe den til ophør tidligere. Den midlertidige foranstaltning kan også bringes til ophør på domstolens foranledning, hvis årsagerne til, at den blev pålagt, ikke længere er til stede.

En klage kan ikke godtages, medmindre klageren har forsøgt alle retsmidler eller andre juridiske midler, som han eller hun i henhold til lovgivningen kan gøre gældende for at beskytte sine grundlæggende rettigheder eller friheder, og som den pågældende i henhold til særlovgivning har ret til at gøre brug af. Forfatningsdomstolen afviser ikke en klage, selv om denne betingelse ikke er opfyldt, hvis klageren kan dokumentere, at årsagerne til den manglende opfyldelse bør undersøges nærmere. En klage kan indgives inden for to måneder efter ikrafttrædelsesdatoen for afgørelsen eller datoen for anmeldelse af foranstaltningen eller anden intervention. I tilfælde af en foranstaltning eller anden intervention regnes denne periode fra den dag, hvor klageren blev bekendt med foranstaltningen eller anden intervention.

Hvis klageren trækker sin klage tilbage, henlægger forfatningsdomstolen retssagen, bortset fra i tilfælde hvor tilbagetrækningen ikke kan godtages, eller hvis klagen vedrører en endelig afgørelse, foranstaltning eller anden intervention, som udgør en særligt alvorlig krænkelse af klagerens grundlæggende rettigheder eller friheder.

Forfatningsdomstolen kører sagen videre på grundlag af de fakta, der er fremlagt i den tidligere retssag, medmindre den træffer afgørelse om andet.

Hvis forfatningsdomstolen giver klageren medhold, angiver den følgende i sin afgørelse: den grundlæggende rettighed eller frihed og de bestemmelser i forfatningen, forfatningsretten eller en international konvention, som er blevet krænket, og den endelige afgørelse, foranstaltning eller anden intervention, som har krænket den grundlæggende rettighed eller frihed. Hvis den grundlæggende rettighed eller frihed er blevet krænket som følge af en afgørelse eller foranstaltning, omstøder forfatningsdomstolen denne afgørelse eller foranstaltning. Forfatningsdomstolen omstøder også andre former for intervention, der har krænket en grundlæggende rettighed eller frihed, hvis karakteren af en sådan intervention tillader det.

Hvis forfatningsdomstolen giver klageren medhold, kan den

- a) pålægge den part, som ved sin passivitet har krænket en grundlæggende rettighed eller frihed, at handle i overensstemmelse med særlovgivningen
- a) sende sagen tilbage til yderligere behandling
- b) forbyde, at den grundlæggende rettighed eller frihed fortsat krænkes, eller
- c) pålægge den part, der har krænket den grundlæggende rettighed eller frihed, at genetablere situationen fra før den grundlæggende rettighed eller frihed blev krænket.

Forfatningsdomstolen kan tilkende den part, hvis grundlæggende rettighed eller frihed er blevet krænket, rimelig økonomisk kompensation. Hvis forfatningsdomstolen beslutter at gøre dette, er det organ, som krænkede den grundlæggende rettighed eller frihed, ansvarligt for at udbetale kompensationen til klageren inden for to måneder efter ikrafttrædelsesdatoen for forfatningsdomstolens afgørelse. Hvis forfatningsdomstolen omstøder en endelig afgørelse, foranstaltning eller anden intervention og sender sagen tilbage til yderligere behandling, er den part, der traf afgørelse i sagen, iværksatte en foranstaltning eller foretog anden intervention, forpligtet til at tage sagen op til fornyet behandling og træffe en ny afgørelse. I sådanne sager eller under denne proces er parten bundet af forfatningsdomstolens juridiske udtalelse. Den part, som traf afgørelse i sagen, iværksatte en foranstaltning eller foretog anden intervention, er bundet af afgørelsen, der kan fuldbyrdes, så snart den er truffet.

Nationale menneskerettighedsinstitutioner

Slovakiets Nationale Center for Menneskerettigheder

Kýčerského 5

811 05 Bratislava

SLOVAKIET

Tlf.: + 421 2 20850111

+ 421 2 20850114

Fax: + 421 2 20850135

E-mail: info@snslp.sk

Internet: <http://www.snslp.sk/>

Det Slovakiske Center for Menneskerettigheder, der blev oprettet ved nationalrådets lov nr. 308/1993 om oprettelse af Det Slovakiske Center for Menneskerettigheder, som ændret, har eksisteret siden 1. januar 1994. Lovforslaget blev fremlagt af den slovakiske regering på grundlag af regeringens beslutning nr. 430 af 15. juni 1993, hvori regeringen gav sit samtykke til gennemførelse af "et projekt til oprettelse af et slovakisk center for menneskerettigheder" med sæde i Bratislava på baggrund af et initiativ fra FN. Med vedtagelsen af lov nr. 136/2003, der ændrede og supplerede nationalrådets lov nr. 308/1993 om oprettelse af Det Slovakiske Center for Menneskerettigheder og lov nr. 365/2004 om ligebehandling på visse områder, om beskyttelse mod diskrimination og om ændring og supplering af visse love (loven om ikke-diskrimination), blev centrets arbejdsområde udvidet. Centret er en uafhængig juridisk enhed, der arbejder med beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende friheder, herunder børns rettigheder.

Eftersom centret er en uafhængig juridisk enhed, spiller det en uvurderlig rolle med hensyn til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende rettigheder, herunder børns rettigheder, samt sikring af at princippet om ligebehandling overholdes. Centret er den eneste institution for lige rettigheder i Slovakiet ("det nationale lighedsorgan"), hvilket betyder, at det er ansvarligt for at sikre, at ligebehandlingsprincippet overholdes i overensstemmelse med loven om anti-diskrimination.

Kompetence

Centrets retlige status og kompetence reguleres af nationalrådets lov nr. 308/1993 om oprettelse af Det Slovakiske Center for Menneskerettigheder ("centret"), som ændret. I henhold til lovens artikel 1, stk. 2, varetager centret følgende opgaver:

overvåger og vurderer overholdelsen af menneskerettigheder og ligebehandlingsprincippet i overensstemmelse med særlovgivning

indsamler og formidler (på anmodning) information om racisme, fremmedhad og antisemitisme i Slovakiet

gennemfører undersøgelser og analyser om formidling af information om menneskerettigheder samt indsamler og udbreder oplysninger på dette område

arrangerer uddannelsesaktiviteter og deltager i informationskampagner for at styrke tolerancen i samfundet

yder juridisk bistand til ofre for diskrimination og intolerance

afgiver ekspertudtalelser på enkeltpersoners eller juridiske enheders anmodning eller på eget initiativ i sager om manglende overholdelse af ligebehandlingsprincippet i overensstemmelse med særlovgivning
foretager uafhængige analyser om diskrimination
udarbejder og udgiver rapporter og anbefalinger om diskriminationsspørgsmål
driver en bibliotekstjeneste
tilbyder ydelser inden for menneskerettighedsområdet.

Centret yder juridisk bistand i sager om diskrimination, intolerance og krænkelse af ligebehandlingsprincippet for alle borgere i Slovakiet. Det har også retlige beføjelser til på anmodning at repræsentere parter i sager om krænkelse af ligebehandlingsprincippet. Hvert år udgiver centret en rapport om overholdelse af menneskerettigheder i Slovakiet.

Beføjelser

ydelser af juridisk bistand til ofre for diskrimination og intolerance
repræsentation på grundlag af fuldmagt i sager om krænkelse af ligebehandlingsprincippet
ret til at anmode domstolene, den offentlige anklager eller andre statslige eller lokale myndigheder, interesseorganer og institutioner om oplysninger om overholdelse af menneskerettigheder inden for en bestemt tidsfrist.

Bistand

Enhver enkeltperson eller juridisk enhed, der føler sig diskrimineret som følge af ovennævnte institutioners handlinger eller passivitet, kan søge bistand hos centret. Ved indgivelse af en klage skal klageren inkludere alle nødvendige oplysninger og medsende alle relevante dokumenter.

Samarbejde

Centret kan også anmode om oplysninger om overholdelse af menneskerettigheder hos ikke-statslige organisationer, der arbejder med menneskerettigheder og grundlæggende friheder, herunder børns rettigheder, og kan indgå aftale med disse organisationer om omfanget af oplysningerne, og hvordan de skal formidles.

Procedure for indgivelse af en klage

Borgere kan indgive klager:

skriftligt (på en blanket med tilhørende dokumenter, der sendes pr. post, fax eller e-mail)

personligt.

Ombudsmand

Ombudsmanden

Nevádzova 5

821 01 Bratislava

SLOVAKIET

Tlf.: +421 2 48287401

+421 2 43634906

Fax: +421 2 48287203

E-mail: sekretariat@vop.gov.sk

Internet: <http://www.vop.gov.sk/>

I medfør af artikel 151a, stk. 1, i Slovakiets forfatning er ombudsmanden "et **uafhængigt organ i Slovakiet**, som inden for lovens rammer **beskytter** enkeltpersoners og juridiske enheders **grundlæggende rettigheder og friheder** i retssager mod offentlige forvaltningsorganer eller andre offentlige myndigheder, hvis deres handlinger, beslutninger eller passivitet er i strid med loven. I sager, der er omfattet af loven, kan ombudsmanden stille personer, der arbejder for offentlige administrative organer, til ansvar, hvis de har krænkede enkeltpersoners eller juridiske enheders grundlæggende menneskerettigheder eller friheder. Alle offentlige myndigheder har pligt til at samarbejde med ombudsmanden."

Enhver person, som mener, at grundlæggende rettigheder og friheder er blevet krænkede som følge af en offentlig myndigheds handling, beslutning eller passivitet, der er i strid med loven eller principperne for en demokratisk retsstat, kan kontakte ombudsmanden. De grundlæggende rettigheder og friheder, som ombudsmanden bidrager til at beskytte, er fastlagt i afsnit 2 i Slovakiets forfatning (dvs. de grundlæggende rettigheder og friheder i artikel 14-25, de politiske rettigheder i artikel 26-32, de nationale mindretals og etniske gruppers rettigheder i artikel 33-34, de økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder i artikel 35-43, retten til beskyttelse af miljøet og kulturarven i artikel 44-45, retten til juridisk beskyttelse i artikel 46-50 og retten til asyl for udenlandske statsborgere, der forfølges for at have udøvet deres politiske rettigheder og friheder) og i internationale konventioner om menneskerettigheder og grundlæggende friheder.

Ombudsmanden **handler på baggrund af klager** indgivet af en enkeltperson eller en juridisk enhed eller på eget initiativ. Ombudsmanden har ikke beføjelse til at gribe ind i domstolens beslutningsprocesser, han er ikke part i retssager, han kan ikke anlægge sager ved domstolene, han modtager ikke domstolsafgørelser, og han kan ikke benytte sig af retsmidler. Ombudsmanden har heller ikke beføjelser til at løse tvister mellem enkeltpersoner.

Alle kan indgive en klage til ombudsmanden:

skriftligt (pr. post, fax eller e-mail eller via en elektronisk blanket)

til ombudsmandens kontor

personligt eller i form af en skriftlig redegørelse af en mundtlig klage

på ombudsmandens kontor alle hverdage mellem 8.00 og 16.00 (forudgående aftale ikke nødvendig)

på Slovakiets regionalkontorer alle hverdage (der skal træffes forudgående aftale ved at ringe til et af kontaktnumrene).

Klagen skal indeholde en præcis angivelse af den foreliggende sag, den offentlige myndighed, som klagen er rettet mod, og klagerens krav.

For at behandlingen af klagen kan ske så hurtigt som muligt, anbefales det at vedlægge kopier af alle tilgængelige relevante dokumenter som dokumentation for klagen. Hvis klagen ikke vedrører den person, som indgiver den, skal den berørte parts skriftlige samtykke til indgivelse af klagen eller en skriftlig fuldmagt til dette formål endvidere vedlægges.

Hvis den person, som indgiver klagen, ikke oplyser sit fornavn, efternavn og adresse (firmanavn og hovedkontor i tilfælde af en juridisk enhed) på den klage, han sender til ombudsmanden, betragtes den som en anonym klage, som ombudsmanden ikke er forpligtet til at behandle. Den person, der indgiver klagen, kan anmode ombudsmanden om ikke at få afsløret sin identitet. I sådanne tilfælde sker ombudsmandens behandling af sagen på grundlag af en kopi af klagen, som er rensat for personlige oplysninger. Hvis den person, der indgiver klagen, har anmodet om at være anonym, men klagen er af en sådan karakter, at den ikke kan behandles uden at videregive personoplysninger, skal den pågældende person straks underrettes herom.

Den pågældende skal også oplyses om, at behandlingen af klagen kun kan ske, såfremt han eller hun inden for en bestemt tidsfrist giver sit skriftlige samtykke til, at en række nødvendige personoplysninger videregives.

Ombudsmanden undersøger klagen.

Hvis ombudsmanden finder, at klagen i kraft af sit indhold udgør et retsmiddel i overensstemmelse med loven om klageadgang og domstolsprøvelse, en begæring eller et retsmiddel under forvaltningsdomstolene eller en forfatningsretlig klage, vil han straks underrette den person, der har indgivet klagen, og instruere den pågældende i, hvordan sagen gribes korrekt an.

Hvis ombudsmanden får kendskab til omstændigheder, hvor en person tilbageholdes ulovligt i en arrest, et fængsel, et militærfængsel, et hospitalsfængsel eller tilsvarende, skal han øjeblikkeligt underrette den relevante offentlige anklager i form af en klage, hvor anklageren anmodes om at gribe ind i overensstemmelse med særlovgivningen, samt underrette administrationen på det pågældende sted og den berørte person.

Hvis klagen angår undersøgelse af en offentlig myndigheds endelige afgørelse, eller hvis ombudsmanden konkluderer, at en afgørelse truffet af en offentlig myndighed er i strid med loven eller en anden almindeligt bindende juridisk bestemmelse, kan han sende sagen til behandling hos den relevante offentlige anklager eller træffe andre foranstaltninger og samtidig underrette den person, der har indgivet klagen, herom. Han kan gøre det samme i tilfælde af en klage, der indeholder forslag til foranstaltninger, som falder inden for den offentlige anklagers myndighed. Den offentlige anklager skal inden for den tidsfrist, der er fastsat i loven, underrette ombudsmanden om, hvilken foranstaltning han har truffet for at afhjælpe det ulovlige forhold.

Ombudsmanden afviser klagen, hvis

- det forhold, som klagen vedrører, ligger uden for hans myndighed
- det forhold, som klagen vedrører, behandles ved en domstol, og retssagen ikke kan udsættes, eller retten allerede har truffet afgørelse i sagen
- det forhold, som klagen vedrører, undersøges eller er blevet undersøgt af den offentlige anklager
- en kompetent offentlig myndighed er i gang med at træffe foranstaltninger eller er i gang med at træffe eller allerede har truffet afgørelse i den sag, som klagen vedrører, og dette falder uden for ombudsmandens myndighed
- den person, som har indgivet klagen, trækker klagen tilbage eller giver udtryk for, at han eller hun ikke ønsker, at sagen behandles yderligere
- de oplysninger, der henvises til i artikel 13, stk. 4, ikke er fremsendt eller afgivet inden for den angivne tidsfrist.

Ombudsmanden kan afvise sagen, hvis han konstaterer, at

- klagen ikke vedrører den person, som har indgivet den, medmindre den pågældende har vedlagt den berørte parts skriftlige samtykke til indgivelse af klagen eller en skriftlig fuldmagt til dette formål
- der er gået mere end tre år, siden klagen blev indgivet, eller den begivenhed, som klagen vedrører, indtraf
- klagen er åbenlyst ubegrundet
- klagen er anonym
- klagen vedrører et forhold, som ombudsmanden allerede har taget stilling til, og den nye klage ikke indeholder nye oplysninger.

Ombudsmanden underretter den person, der har indgivet klagen, om at klagen er blevet afvist og om årsagen hertil. Dette gælder dog ikke anonyme klager.

Hvis behandlingen af klagen ikke viser, at grundlæggende rettigheder og friheder er blevet krænket, underretter ombudsmanden skriftligt den person, der har indgivet klagen, og den offentlige myndighed, hvis procedure, beslutning eller passivitet klagen er rettet mod.

Hvis behandlingen af klagen viser, at grundlæggende rettigheder og friheder er blevet krænket, sender ombudsmanden resultaterne af behandlingen sammen med den foreslåede foranstaltning til den offentlige myndighed, hvis procedure, beslutning eller passivitet klagen er rettet mod.

Den offentlige myndighed skal derefter senest 20 dage efter modtagelse af denne meddelelse oplyse ombudsmanden om, hvordan den stiller sig i forhold til resultaterne af behandlingen og om, hvilke foranstaltninger der er truffet.

Hvis ombudsmanden ikke kan tilslutte sig dette, eller hvis han mener, at den trufne foranstaltning er utilstrækkelig, underretter han det organ, der har myndighed over den offentlige myndighed, som klagen er rettet mod, eller – hvis et sådant organ ikke findes – den slovakiske regering.

Det organ, der har myndighed over den pågældende offentlige myndighed, eller eventuelt den slovakiske regering skal i henhold til stk. 3 senest 20 dage efter modtagelse af denne meddelelse oplyse ombudsmanden om, hvilke foranstaltninger der er truffet i sagen.

Hvis ombudsmanden vurderer, at foranstaltningerne er utilstrækkelige, underretter han nationalrådet eller et af nationalrådet bemyndiget organ.

Ombudsmanden sender en skriftlig underretning om resultaterne af behandlingen og de trufne foranstaltninger til den person, der har indgivet klagen, og til den person, hvis grundlæggende rettigheder og friheder er blevet krænket som følge af en offentlig myndigheds handling, beslutning eller passivitet.

Specialiserede menneskerettighedsorganer

Ombudsmand for børns rettigheder

Slovakiets Nationale Center for Menneskerettigheder

Kýčerského 5

811 05 Bratislava

SLOVAKIET

Tlf.: + 421 2 20850111

+ 421 2 20850114

Fax: + 421 2 20850135

E-mail: info@snslp.sk

Internet: <http://www.snslp.sk/>

Databeskyttelsesorgan

Kontoret for Beskyttelse af Personoplysninger i Slovakiet ("kontoret") bidrager som statsligt organ til at beskytte enkeltpersoners grundlæggende rettigheder og friheder i forbindelse med behandling af deres personoplysninger. Kontoret er uafhængigt og udfører sit arbejde i overensstemmelse med loven. Kontoret varetager primært følgende opgaver:

overvåger løbende situationen på området for beskyttelse af personoplysninger samt registreringen af informationssystemer

kommer med anbefalinger til operatørerne med hensyn til, hvordan personoplysninger i informationssystemer beskyttes, inden for dets kompetenceområde afgiver bindende udtalelser, hvis der er tvivl om, hvorvidt omfanget og indholdet af samt metoderne til behandling og anvendelse af personoplysninger er i overensstemmelse med formålet med en sådan behandling, eller hvorvidt omfanget, indholdet eller anvendelsen er forældet eller relevant i forhold til formålet afgiver bindende udtalelser i tilfælde af tvivl om grænseoverskridende overførsel af personoplysninger

afgiver bindende udtalelser i tilfælde af tvivl om registreringen af et informationssystem

undersøger meddelelser, der fremsendes i henhold til artikel 45, eller handler efter anmodning eller på eget initiativ i medfør af artikel 44a og pålægger de ansvarlige at træffe foranstaltninger for at afhjælpe mangler

indkalder ved mistanke om manglende overholdelse af bestemmelserne i ovennævnte lov operatøren eller den person, der behandler personoplysninger, med henblik på afgivelse af en forklaring

kontrollerer behandlingen af personoplysninger i informationssystemer

pålægger sanktioner ved manglende overholdelse af bestemmelserne i ovennævnte lov

underretter de strafferetlige myndigheder ved mistanke om strafbare handlinger

registrerer informationssystemer og overvåger registreringsstatus

deltager i udarbejdelsen af lovgivning til beskyttelse af personoplysninger

vedtager lovgivning i det omfang, det har kompetence til det

afgiver udtalelser om lovforslag og andre udkast til lovgivning, der regulerer behandlingen af personoplysninger

indsender mindst hvert andet år rapporter til nationalrådet om status på området for beskyttelse af personoplysninger.

Andre

Center for Retshjælp

Námestie slobody 12

Postboks 18

810 05 Bratislava 15

SLOVAKIET

Tlf.: +421 2 49683521

+421 2 49683522

Fax: +421 2 49683520

E-mail: info@legalaid.sk

Internet: www.legalaid.sk

Center for Retshjælp i Slovakiet ("centret") har fungeret siden 1. januar 2006. Det blev etableret som en statslig organisation med hovedkontor i Bratislava i medfør af lov nr. 327/2005 om ydelse af retshjælp til personer med begrænsede økonomiske midler. Centret har kontorer eller afdelinger i næsten alle større byer i Slovakiet med undtagelse af Nitra og Trnava (dvs. i Bratislava, Banská Bystrica, Žilina, Košice og Prešov) samt i andre slovakiske kommuner (Liptovský Mikuláš, Tvrdošín, Humenné, Hlohovec, Rimavská Sobota, Nové Zámky og Svidník).

Centret sørger for, at der ydes retshjælp til personer, der som følge af begrænsede økonomiske midler ikke har råd til juridisk bistand til beskyttelse af deres rettigheder. Centret sikrer, at der ydes retshjælp i civil-, arbejds- og familieretlige sager til alle personer, der opfylder lovkravene (tvister i Slovakiet). I grænseoverskridende tvister sørger centret for retshjælp i civil-, arbejds-, familie- og erhvervsretlige sager til alle personer, der opfylder lovkravene, og som har bopæl eller sædvanligvis bor i en EU-medlemsstat.

I forbindelse med sager med et element af diskrimination samarbejder centret med Det Slovakiske Center for Menneskerettigheder. Juristerne på centret møder især eksempler på dette, når personer som følge af deres etniske baggrund diskrimineres i en ansættelsessituation.

En person er **berettiget til retshjælp**, hvis han eller hun har begrænsede økonomiske midler, tvisten ikke er åbenlyst formålsløs, og værdien af kravet overstiger mindstelønnen – undtagen i tvister, hvor værdien af kravet ikke kan fastslås. Personen skal opfylde ovenstående kriterier i hele den periode, hvor den pågældende modtager retshjælp. Hvis ansøgerens indkomst overstiger den lovmæssige grænse for retshjælp, kan centret vælge at tildele retshjælp alligevel, hvis dette er hensigtsmæssigt i forhold til de omstændigheder, hvorunder der er ansøgt om retshjælp.

Proceduren for ansøgning om retshjælp ("ansøgningsproceduren") begynder med, at ansøgeren indsender en skriftlig ansøgning i form af en trykt blanket vedlagt dokumentation for de oplysninger, der er angivet i ansøgningen. Dokumentation for ansøgerens økonomiske situation må ikke være mere end tre måneder gammel. Ansøgningen skal indeholde ansøgerens fornavn og efternavn samt hans/hendes permanente eller midlertidige bopæl og personnummer. På centrets anmodning kan ansøgeren blive bedt om, inden for en rimelig tidsfrist, der fastsættes af centret, at indsende yderligere oplysninger og dokumenter, der har væsentlig betydning for vurderingen af ansøgningen. Den fastsatte tidsfrist skal minimum være ti dage. Ansøgeren er part i ansøgningsproceduren. Ansøgningen indsendes til det relevante kontor på centret i overensstemmelse med ansøgerens permanente eller midlertidige bopæl. Ansøgeren har pligt til at afgive fuldstændige og korrekte oplysninger på ansøgningsblanketten og under det indledende retsmøde. Centret træffer en afgørelse inden for 30 dage efter indsendelse af ansøgningen med alle lovbestemte bilag vedlagt; denne periode kan ikke forlænges. Det er ikke muligt at appellere centrets afgørelse. Ved en afgørelse om tildeling af retshjælp udpeger centret en advokat til at repræsentere den retshjælpsberettigede i retten, hvis dette er nødvendigt for at beskytte den pågældendes interesser. En afgørelse om ikke at tildele retshjælp skal, ud over de oplysninger, der er fastsat i særlovgivningen, indeholde en begrundelse for afvisningen af ansøgningen. Hvis grundene til afvisningen på et tidspunkt ikke længere er til stede, kan ansøgeren indsende en ny ansøgning om det samme forhold. Hvis centret afviser ansøgningen om retshjælp, fordi den retshjælpsberettigede ikke har gjort det, han eller hun er blevet anmodet om, eller uden grund har forårsaget, at ansøgningsproceduren er gået i stå, kan centret afvise en fornyet ansøgning om retshjælp.

Artikel 17-21 i lov nr. 327/2005 regulerer **tildeling af retshjælp i grænseoverskridende tvister, hvor den kompetente domstol er en domstol i Slovakiet**, og artikel 22-24c i lov nr. 327/2005 regulerer **tildeling af retshjælp i grænseoverskridende tvister, hvor den kompetente domstol er en domstol i en anden medlemsstat end Slovakiet**.

Center for International Retsbeskyttelse af Børn og Unge

Špitálska 8

Postboks 57

814 99 Bratislava

SLOVAKIET

Tlf.: + 421 2 20463208

+421 2 20463248

Fax: + 421 2 20463258

E-mail: cipc@cipc.gov.sk

Internet: <http://www.cipc.sk/>

Center for International Retsbeskyttelse af Børn og Unge ("centret") er en offentlig myndighed med kompetence i Slovakiet. Centret blev oprettet af Arbejds-, Social- og Familieministeriet den 1. februar 1993 og ledes direkte af ministeriet. Centret sikrer og yder retshjælp til børn og unge i sager af international karakter.

Centrets kompetence er fastlagt i lov nr. 305/2005 om social beskyttelse af børn og om værgemål og ændrer og supplerer en række love. Centret har til opgave at gennemføre internationale aftaler og EU-retsakter, dvs. at det: modtager og afsender krav om underholdsbidrag i overensstemmelse med internationale konventioner

i overensstemmelse med internationale konventioner og EU-retsakter fungerer som centralt organ i forbindelse med bortførelser af børn til udlandet
fungerer som centralt organ for internationale adoptioner i overensstemmelse med den internationale konvention
udsteder certifikater i overensstemmelse med den internationale konvention
udfører andre opgaver på området for social beskyttelse af børn i sager af international karakter i overensstemmelse med særlovgivningen
yder gratis juridisk rådgivning inden for familieret i sager af international karakter, især med hensyn til betaling af underholdsbidrag og forældremyndighed, samt i adoptionssager
samarbejder med modtagende og afsendende organer i andre kontraherende stater, med de centrale myndigheder i andre kontraherende stater og med repræsentationskontorer, statslige forvaltningsorganer, banker, filialer af udenlandske banker, lokalforvaltningsorganer, lokale selvstyreorganer og andre godkendte organer.

Sidste opdatering: 18/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.